

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.7.2021 г.
SWD(2021) 706 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

Доклад относно върховенството на закона за 2021 г.

Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия

придружаващ

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Доклад относно върховенството на закона за 2021 г.

Ситуация в областта на върховенството на закона в Европейския съюз

{COM(2021) 700 final} - {SWD(2021) 701 final} - {SWD(2021) 702 final} -
{SWD(2021) 703 final} - {SWD(2021) 704 final} - {SWD(2021) 705 final} -
{SWD(2021) 707 final} - {SWD(2021) 708 final} - {SWD(2021) 709 final} -
{SWD(2021) 710 final} - {SWD(2021) 711 final} - {SWD(2021) 712 final} -
{SWD(2021) 713 final} - {SWD(2021) 714 final} - {SWD(2021) 715 final} -
{SWD(2021) 716 final} - {SWD(2021) 717 final} - {SWD(2021) 718 final} -
{SWD(2021) 719 final} - {SWD(2021) 720 final} - {SWD(2021) 721 final} -
{SWD(2021) 722 final} - {SWD(2021) 723 final} - {SWD(2021) 724 final} -
{SWD(2021) 725 final} - {SWD(2021) 726 final} - {SWD(2021) 727 final}

РЕЗЮМЕ

Германската правосъдна система, характеризираща се с важната роля на федералните провинции (*Länder*) в правораздаването, продължава да се ползва от много високо равнище на усещане за независимост на съдебната власт. В момента се обсъжда законодателно предложение за ограничаване на рядко използваните правомощия на министрите на правосъдието да дават указания на прокурорите по отделни дела в светлината на съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Продължават обсъжданията на критериите за подбор на председателстващи съдии във федералните съдилища вследствие на критика от страна на съдиите относно предложеното премахване на изискванията за опит. Налице е напредък при създаването на допълнителни длъжности за съдии и прокурори съгласно „Пакта за върховенството на закона“ от 2019 г. Както е отбелязано в Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., продължават да съществуват дългосрочни предизвикателства по отношение на набирането на персонал в съдебната система, включително в контекста на предстоящите вълни от пенсионирания на съдии. Продължава подобряването на цифровизацията на правосъдната система в резултат на предприетите инициативи. В няколко федерални провинции се създават специализирани търговски съдилища по международни производства, които могат да функционират на английски език. Правосъдната система продължава да функционира по ефективен начин, като се наблюдава подобрене по отношение на административните дела.

В стратегическите действия за предотвратяване на корупцията се наблюдава по-нататъшно положително развитие, което допълва вече съществуващата уредба за борба с корупцията. Германия модернизира стратегическата си рамка за предотвратяване на корупцията във федералната администрация. С нов закон до януари 2022 г. ще бъде въведен регистър на лобистите, но не се предвижда „законодателен отпечатък“. Продължават да съществуват недостатъци в регулирането на вторичните дейности на парламентаристите и в правилата за оповестяване на информация за имущественото състояние, въпреки че се осъществяват някои подобрения. Правилата за финансиране на политическите партии съдържат някои правни пропуски, включително относно спонсорирането, докато таваните за даренията се считат за твърде високи. Финансовите щети от корупцията намаляха значително, като намаляват случаите на класическо подкупване чрез пари в брой. В центъра на вниманието вече са други форми на непарични подкупи, като безплатни билети за прояви и потенциално неправомерно влияние чрез частни вечери с бизнес и политически цели. Германия има глобална водеща роля в наказателното преследване на лица, които извършват подкупване с чуждестранен елемент, но няма правна разпоредба за наказателна отговорност на дружествата.

Германия разполага с добре функционираща нормативна уредба относно свободата на медиите и медийния плурализъм. Уредбата на германското законодателство в областта на медиите беше актуализирана в хода на транспонирането на преразгледаната Директива за аудиовизуалните медийни услуги, по-специално чрез Федералния договор за медиите, който влезе в сила през ноември 2020 г. Степента на независимост на медиите и на съответните регулаторни органи остава висока. В германското право се гарантира добро равнище на прозрачност по отношение на собствеността върху медиите. Независимо от стабилната правна уредба, физическата безопасност на журналистите, особено когато се отразяват протести, остава основно опасение. В това

отношение 2020 г. беше белязана от значителен брой регистрирани случаи на агресия срещу журналисти.

Системата на взаимозависимост и взаимоограничаване изигра активна роля по време на пандемията от COVID-19. На първо място правителствата на федералните провинции предприеха ограничителни мерки въз основа на Закона за защита от инфекции, който беше изменен няколко пъти, включително през ноември 2020 г., за да се засили контролът от страна на Федералния парламент. Тези мерки бяха предмет на широк съдебен контрол. Изразени бяха опасения във връзка с по-широката тенденция на съкращаване на сроковете за консултации със заинтересованите страни. На 9 юни 2021 г. Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу Германия за нарушаване на принципа на предимство на правото на ЕС във връзка с решението на Федералния конституционен съд от 5 май 2020 г. Гражданското общество продължава да се ползва от стабилна рамка, но е изправено пред несигурност по отношение на статута на организациите с нестопанска цел, освободени от данъчно облагане. Според заинтересованите страни опасенията относно загубата на този статут могат да ги накарат да се въздържат да заемат позиции по потенциално чувствителни въпроси.

I. ПРАВОСЪДНА СИСТЕМА

Съдебната система в Германия е структурирана на федерален принцип. Компетентността се упражнява от федералните съдилища и от съдилищата на шестнадесетте федерални провинции (*Länder*). Федералните провинции¹ имат основната компетентност и поемат по-голямата част от натовареността в сферата на правораздаването. Съдебната структура е разделена на обикновени съдилища (граждански и наказателни) и специализирани съдилища (административни, финансови, трудови и социални съдилища). Назначаването на съдии и прокурори, с изключение на федералните съдилища и главния прокурор във Федералния съд, е от компетентността на федералните провинции. Въпреки че процедурите за назначаване на федералните провинции се различават в своите детайли, всички те споделят общи основни елементи, по-специално принципа на назначаване по достойнства² и съдебния контрол върху процеса и решенията, свързани с назначенията. Във федералните съдилища съдиите се подбират от комисия за подбор на съдиите (*Richterwahlausschuss*) и се назначават от изпълнителната власт, като в този процес³ трябва да се проведат консултации със съветите на съдиите (*Präsidialräte*) към съответните съдилища. Към момента има 638 районни съдилища, 115 областни съдилища и 24 висши областни

¹ Както е обяснено в Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., независимостта на германската правосъдна система се осигурява от многобройни гаранции, които включват по-специално съдебен контрол върху назначенията, професионалните оценки, повишенията, дисциплинарните наказания и уволненията, и от редица елементи на съдебно самоуправление.

² Принципът на назначаване по достойнства (*Leistungsprinzip*) е залегнал в член 33, параграф 2 от Основния закон; главно въз основа на оценките от двата държавни изпита по право.

³ Комисията за подбор на съдиите (*Richterwahlausschuss*) се състои от равен брой компетентни министри от федералните провинции и членове, подбрани от Федералния парламент. Вж. Закона за избор на съдиите (*Richterwahlgesetz*) и германския Закон за съдиите (*Deutsches Richtergesetz*), членове 54—55. Подобни комисии съществуват в някои федерални провинции, макар и не във всички от тях. Освен това процесът и решението за назначаване или неназначаване подлежи изцяло на съдебен контрол от административните съдилища.

съдилища, както и 51 административни съдилища и 15 висши административни съдилища в 16-те федерални провинции⁴. Федералните съдилища са пет: Федералният съд, Федералният административен съд, Федералният финансов съд, Федералният съд по трудовоправни спорове и Федералният съд по социалноправни спорове. Федералният конституционен съд и конституционните съдилища на федералните провинции осъществяват конституционен контрол. Прокуратурите в Германия са част от изпълнителната власт, като на федерално равнище има главен прокурор към Федералния съд. На равнището на федералните провинции всяка от тях има своя собствена прокуратура. Германия участва в Европейската прокуратура. В Германия⁵ има 27 областни адвокатски колегии, които са организирани под шапката на Германската федерална адвокатска колегия.

Независимост

Равнището на усещане за независимост на съдебната власт продължава да бъде високо. Като цяло 80 % от цялото население и 69 % от дружествата възприемат равнището на независимост на съдилищата и съдиите като „много добро“ или „относително добро“ през 2021 г.⁶. Това високо равнище на усещане за независимост на съдебната власт имаше стабилна тенденция през последните пет години и представлява леко допълнително увеличение в сравнение с 2020 г. по отношение на широката общественост, докато при дружествата то леко се е понижило в сравнение със стабилното равнище от предходните години.

Обмислят се промени в правомощията на министрите на правосъдието да дават указания на прокурорите по отделни дела. През януари 2021 г. проектът на предложение за изменение на системата за указания за прокурорите по отделни дела, който беше в процес на обсъждане през последните години⁷, беше представен за консултация на федералните провинции и заинтересованите страни. Предложението, *наред с другото*, е в отговор на съдебната практика на Съда на Европейския съюз относно прилагането на европейската заповед за арест⁸. В предложението ще се кодифицира задължението за спазване на принципа на законност и ще се въведе изискване указанията по отделни дела да бъдат мотивирани и издадени в писмена форма⁹. Тези предвидени гаранции ще бъдат в съответствие с препоръките на Съвета

⁴ Съществуват също така 18 финансови съдилища, 108 съдилища по трудовоправни спорове, 18 висши (областни) съдилища по трудовоправни спорове, 68 съдилища по социалноправни спорове и 14 висши (областни) съдилища по социалноправни спорове. Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.

⁵ Освен това съществува специална адвокатска колегия на адвокатите с права за явяване по граждански дела пред Федералния съд.

⁶ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графики 48 и 50. Равнището на усещане за независимост на съдебната власт се категоризира по следния начин: много ниско (под 30 % от анкетираните усещат независимостта на съдебната власт като „относително добра“ и „много добра“); ниско (между 30—39 %), средно (между 40—59 %), високо (между 60—75 %), много високо (над 75 %).

⁷ Както се отбелязва в Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., фактът, че това право рядко се използва на практика, в съчетание с действащите правни гаранции, изглежда намалява риска от злоупотреба с правото на даване на указания; Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 3.

⁸ Решения на Съда на Европейския съюз от 27 май 2019 г., *OG и PI*, съединени дела C-508/18 и C-82/19 RPU, и от 24 ноември 2020 г. — C-510/19.

⁹ Министерство на правосъдието и защитата на потребителите (2021 г.), Проект на закон за укрепване на независимостта на прокурорите и сътрудничеството в областта на наказателното право с държавите — членки на Европейския съюз.

на Европа¹⁰. Освен това с предложението би се премахнала възможността за даване на указания по отделни дела в областта на съдебното сътрудничество в ЕС по наказателноправни въпроси, която в противен случай би била запазена¹¹. Въпреки че предложените гаранции бяха широко приветствани от заинтересованите страни¹², реакциите по последния елемент на предложението бяха смесени. Някои федерални провинции¹³ и заинтересовани страни¹⁴ считат, че настоящата система за указания трябва да бъде запазена, за да се спази конституционният принцип на демокрацията, а оттам и отчетността на прокуратурата. Според други заинтересовани страни¹⁵ правомощието за даване на указания по отделни дела следва да бъде напълно премахнато и предложението би създавало изкуствено разделение между националните въпроси и въпросите, свързани със съдебното сътрудничество в ЕС. Правителството преразглежда отговорите в рамките на консултацията, за да реши дали и как да продължи работата по предложението¹⁶.

Критериите за подбор на председателстващи съдии във федералните съдилища са предмет на текущи обсъждания вследствие на някои критики във връзка с предложеното премахване на специфични изисквания за опит. Решенията за повишаване на длъжност председател, заместник-председател и председател на федерален съвет¹⁷ във федералните съдилища се вземат от федералния президент по предложение на компетентния министър¹⁸. Предложението се основава на процедура, която включва задължителното участие на Съвета на съдиите от съответния съд. Принципът на назначаване по достойнства при подбора на кандидатите се определя чрез изисквания, установени от закона, и по-конкретно в случая на председателстващите съдии, чрез критериите за подбор за длъжността¹⁹; заявленията се оценяват по-специално въз основа на професионалната им оценка от председателя на съответния съд. През септември 2020 г. Министерството на правосъдието преразглежда критериите си за подбор за длъжността председателстващ съдия във всички федерални съдилища в рамките на своята компетентност, като премахна по-

---

¹⁰ Вж. Препоръка Rec(2000)19 на Комитета на министрите на Съвета на Европа, точка 13, букви г)—д). Допълнителните гаранции, препоръчани от Съвета на Европа, включват указанията в преписката по делото и дават възможност на страните да имат достъп до тях.

¹¹ По-конкретно в проекта се прави позоваване на осма до единадесета част и на тринадесета част от Закона за международната правна помощ по наказателноправни въпроси (*Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen*), който наред с другото обхваща съдебното сътрудничество в ЕС по наказателноправни въпроси.

¹² Вж. приноса, посочен в бележки под линия 13, 14 и 15.

¹³ Съвместно писмо от Хесен, Бавария, Бранденбург, Северен Рейн-Вестфалия, Мекленбург-Предна Померания, Саарланд, Долна Саксония и Шлезвиг-Холщайн от 3 февруари 2021 г.

¹⁴ Информация, предоставена от Германската адвокатска колегия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 7.

¹⁵ Информация, предоставена от Германското сдружение на съдиите и прокурорите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 7.

¹⁶ Информация, получена от Министерството на правосъдието в контекста на посещението в Германия.

¹⁷ Председателстващите съдии имат същия глас като останалите съдии във федералния съвет, но те водят изслушвания и изготвят професионални оценки за повишенията; за длъжността се осигурява и по-високо възнаграждение.

¹⁸ Министърът на правосъдието отговаря за Федералния съд, Федералния финансов съд и Федералния административен съд, а министърът на труда отговаря за Федералния съд по социалноправни спорове и Федералния съд по трудовоправни спорове.

¹⁹ В съдебната практика на Федералния конституционен съд е определено прилагането на принципа на назначаване по достойнства на федералните съдии, вж. например решение на Федералния конституционен съд от 29 ноември 2016 г., 2 BvR 2453/15.

специално изискването за обикновено петгодишен опит в съответния федерален съд за назначаването като председателстващ съдия²⁰. Председателите на федералните съдилища²¹ и заинтересованите страни²² критикуваха това, като заявиха, че такъв опит е необходим за изпълнението на функциите на председателстващ съдия, и изразиха съжаление, че не са участвали²³ в подготовката на промените²⁴. Министерството беше също така критикувано за това, че е преразгледало критериите за подбор по време на текуща процедура за набиране на персонал. Вследствие на критиките министерството на правосъдието започна диалог с федералните съдилища. В началото на 2021 г. министерството предложи на федералния президент двама кандидати за свободните длъжности на заместник-председател и председател на Федералния финансов съд, които бяха избрани от Федералната комисия за подбор на съдиите, но не притежаваха петгодишен опит във Федералния финансов съд²⁵. Понастоящем²⁶ се разглеждат жалбите срещу процедурата за повишаване на длъжността председател и заместник-председател, което има суспендиращо действие по отношение на назначаването. Според Съвета на Европа процедурите за назначаване на председатели на върховните съдилища следва да се определят със закон, да се основават на достойнствата и официално да изключват всякаква възможност за политическо влияние²⁷.

Качество

Изпълнението на „Пакта за върховенството на закона“ от 2019 г. е в ход, но съществуват дългосрочни предизвикателства по отношение на набирането на персонал в съдебната система²⁸. Отбелязва се напредък в създаването и попълването на 2000 длъжности за съдии и прокурори във федералните провинции, както е

---

²⁰ В този случай са били възможни изключения от изискването за петгодишен опит съгласно първоначалните критерии.

²¹ Вж. например SWR (2021 г.), Бетина Лимперг: „DAS muss sich unbedingt ändern“ и информация, получена в контекста на посещението в Германия.

²² Информация, предоставена от Германското сдружение на съдиите и прокурорите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 6. Сдружението на съдиите посочва, че съществува риск възприемането на политически съображения, които оказват въздействие върху повишенията, да окаже отрицателно въздействие върху общественото доверие в съдебната система. *Deutsche Richterzeitung* (4/21), „Ein verstörender Verdacht“.

²³ Въпреки че такова участие не се изисква от закона, предишните критерии за подбор са установени през 2016 г. по споразумение между Министерството на правосъдието и федералните съдилища.

²⁴ Министерството на правосъдието счита, че опитът може да бъде придобит и в други подходящи съдилища.

²⁵ Въпросът дали критериите за председателстващите съдии се прилагат за председателите и заместник-председателите на съдилища е подлежащ на разискване въпрос. Заинтересованите страни считат, че по-специално заместник-председателите имат предимно съдебни отговорности и поради това следва да отговарят на критериите за опит. Министерството на правосъдието счита, че поради административните отговорности на председателите и заместник-председателите, петгодишният опит не следва да се счита за задължителен критерий; Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

²⁶ ЛТО (2021 г.), Спешно обжалване срещу заместниците на висши длъжности на Федералния финансов съд.

²⁷ Консултативен съвет на европейските съдии (2016 .), Становище № 19 „Ролята на председателите на съдилища“, точка 53. Съгласно германското право всяко решение за повишаване, включително това на председателите на върховните съдилища, трябва да се основава на достойнства (член 33, параграф 2 от Основния закон, член 46 от Закона за германските съдии, член 9, член 22, параграф 1 от Федералния закон за държавните служители). Освен това всяко такова решение подлежи на съдебен контрол.

²⁸ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 4—5.

предвидено в Пакта за върховенството на закона. В повечето федерални провинции са създадени всички определени длъжности (като някои от тях надхвърлят рамките на своите задължения), а в другите федерални провинции останалите длъжности ще бъдат създадени до декември 2021 г. Създадени са и длъжностите, предвидени на федерално равнище²⁹. На 10 юни 2021 г. беше представен съвместен доклад на федералното правителство и федералните провинции относно състоянието на прилагането на пакта, в който се стига до заключението, че изпълнението е напреднало, като се отбелязва по-специално, че до момента са създадени над 2700 длъжности за съдии и прокурори, като 2500 вече са заети³⁰. Заинтересованите страни³¹ обаче считат, че са необходими допълнителни инвестиции, по-специално с оглед на увеличаването на новите задачи на съдебната система, и затова предложиха удължаване на срока на действие на Пакта за върховенството на закона. В решение на Конференцията на министрите на правосъдието от 16 юни 2021 г. 16-те федерални провинции съвместно поискаха продължаване и разширяване на Пакта за върховенството на закона след 2021 г., включително за финансиране на инвестиции в цифровизацията на правосъдната система³². Както вече беше отбелязано в Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., продължават да съществуват предизвикателства по отношение на дългосрочното положение с набирането на персонал за съдилищата и прокуратурите в контекста на предстоящите вълни от пенсионираня³³; Заинтересованите страни продължават да изтъкват въпроса за конкурентоспособността на началните заплати на съдиите и прокурорите и продължаващите разлики в равнищата на заплащане в различните федерални провинции в този контекст³⁴. Федералните провинции, по-специално в източната част на Германия, предприемат редица инициативи за привличане на висшисти към съдебните професии в очакване на пенсиониранията през следващите години на съдиите, назначени след обединението³⁵.

Продължават усилията за подобряване на цифровизацията на правосъдната система, включително в контекста на пандемията от COVID-19³⁶. В Германия са

---

²⁹ 24 длъжности във Федералния съд и 71 длъжности в службата на федералния главен прокурор, информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 9.

³⁰ Съвместен доклад на федералното правителство и федералните провинции относно изпълнението на договорените на 31 януари 2019 г. мерки относно „пакта за върховенството на закона“; вж. също Федерално министерство на правосъдието и защитата на потребителите (2019 г.), Пакт за върховенството на закона.

³¹ Германското сдружение на съдиите и прокурорите посочва допълнителни пропуски при назначаването на около 2000 съдии и прокурори и предлага срокът на Пакта да бъде удължен до 2025 г. *Deutsche Richterzeitung* (2021 г.), Pact with middling interim results (Пакт със смесени междинни резултати) (*Pakt mit durchwachsener Zwischenbilanz*).

³² Конференция на министрите на правосъдието (2021 г.), Решение — Continuing to sustainably increase personnel and advancing the digitalization of the judiciary (Продължаване на устойчивото увеличаване на персонала и постигане на напредък в цифровизацията на съдебната система) — Пакт за върховенството на закона 2.0.

³³ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 4.

³⁴ Проучване от 2021 г. на Германското сдружение на съдиите и прокурорите отбелязва разлика от 685 EUR между федералните провинции с най-високите и най-ниските начални месечни заплати на съдиите. DRB (2021 г.), Значителни разлики в заплатите между федералните провинции (*Große Besoldungsunterschiede zwischen den Bundesländern*).

³⁵ Информация, получена от министерствата на правосъдието на федералните провинции в контекста на посещението в Германия.

³⁶ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 4.

въведени всеобхватни процесуални правила за използването на цифрови инструменти за граждански и административни производства. Те обаче са по-слабо развити по отношение на основните съдебни заседания в наказателното производство, що се отнася по-специално до възможността за провеждане на устно производство чрез комуникация от разстояние с обвиняемия³⁷. Инструментите за електронна комуникация за съдилищата и прокуратурите са изцяло внедрени³⁸. Въпреки че цифровите решения за образуване и проследяване на производства по граждански и административни дела са добре развити, това не е така на практика при наказателните дела³⁹. Трите проекта на равнище федерални провинции за въвеждане на електронни преписки напредват с оглед на общата цел за пълно преминаване към електронни преписки до 2026 г. Федералното правителство, в сътрудничество с федералните провинции и федералните съдилища, разработва редица допълнителни проекти за цифровизация и създава обща платформа за видеоконферентни връзки за всички съдилища, както и ИТ приложение, чрез което гражданите могат да получават помощ при подаването на искове в съда⁴⁰. Правителството и заинтересованите страни съобщават, че в контекста на пандемията от COVID-19 съществуващите възможности за провеждане на изслушвания чрез цифрови средства, предвидени в Гражданския процесуален кодекс, са улеснили продължаването на дейността на съдилищата⁴¹.

В няколко федерални провинции са създадени специализирани търговски съдилища с акцент върху международните спорове. През ноември 2020 г. нов търговски съд с компетентност по търговски дела с висока стойност, по-конкретно с международно измерение⁴², започна дейност в Баден-Вюртемберг със седалища в Манхайм и Щутгарт⁴³. Производствата в съда може да се водят изключително на английски език по искане на страните. Подобни специализирани състави, които разглеждат търговски спорове с възможност за водене на производства на английски език, вече са създадени в съдилищата в Хесен, Северен Рейн-Вестфалия и Саарланд⁴⁴. Общата цел на тези инициативи е да се повиши привлекателността на Германия като място за провеждане на международни търговски спорове. В документ за изразяване на позиция, приет от Конференцията на министрите на правосъдието на федералните провинции през ноември 2020 г., федералните провинции призовават за създаването на правни условия за факултативното въвеждане на търговски съдилища, занимаващи се изключително с търговски дела с международно измерение на стойност над 2 милиона евро, провеждани на английски език⁴⁵. Законопроект, внесен в Бундесрата от Северен

³⁷ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графика 40. Според правителството това е свързано с акцента върху принципа на устното изслушване и присъствието на обвиняемия в основното съдебно заседание.

³⁸ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графики 42—43.

³⁹ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графики 44—45.

⁴⁰ Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 14.

⁴¹ Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 14. Информация, предоставена от Германското сдружение на съдиите и прокурорите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 9.

⁴² По-специално корпоративни спорове, корпоративни придобивания и финансови спорове със значителна стойност в областта B2B.

⁴³ Търговски съд: <https://www.commercial-court.de/>.

⁴⁴ В Саарланд през 2019 г. беше създадена камера за (трансгранични) търговски спорове, както и камера за трансгранични потребителски спорове с възможност за провеждане на производства на френски език.

⁴⁵ Конференция на министрите на правосъдието (2020 г.), Доклад на работната група по държави „Germany as a Justice Location: Strengthening the Courts in Economic Disputes/Commercial Courts“

Рейн-Вестфалия и Хамбург, беше внесен в Бундестага през май 2021 г., в който се предлагат изменения на Закона за уредбата на съдилищата, за да се даде възможност за създаването на такива съдилища⁴⁶.

Ефикасност

Правосъдната система продължава да функционира ефикасно и показва подобрения по отношение на ефикасността на административните дела⁴⁷. Както сроковете за произнасяне (от 435 дни през 2018 г. на 397 дни през 2019 г.), така и делът на приключените производства (от 97,1 % през 2018г. на 109 % през 2019 г.) са се подобрили по отношение на административните дела през 2019 г., с което се обръща тенденцията от предходни години, когато ефикасността при административните дела е била по-ниска⁴⁸. Това повишаване на ефикасността е довело и до намаляване на броя на висящите административни дела, въпреки че този дял остава относително висок — 1,0 дело на 100 жители⁴⁹. Що се отнася до гражданските и търговските иски производства, показателите за изпълнение останаха стабилни (като делът на приключените производства леко се подобри от 97,2 % през 2018 г. на 98,8 % през 2019 г.)⁵⁰. Според заинтересованите страни досега пандемията от COVID-19 не е оказала значително въздействие върху ефикасността на правосъдната система⁵¹. За да разбере защо броят на новозаведените граждански дела постоянно намалява, Министерството на правосъдието е възложило проучване по темата⁵².

II. УРЕДБА ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА

Германия разполага с няколко органа, които отговарят за предотвратяването на корупцията на федерално равнище, включително Федералното министерство на вътрешните работи, строителството и родината и Върховната сметна палата. Директивата от 2004 г. относно предотвратяването на корупцията във федералната администрация, която предоставя стратегическата правна рамка за предотвратяване на корупцията във федералната публична администрация, понастоящем е в процес на преразглеждане. Понастоящем се преразглеждат допълващите подробни правила относно подаръците и услугите за федералните държавни служители, както и всеобхватните кодекси за поведение, като част от Директивата относно предотвратяването на корупцията, които имат за цел да се предотвратява корупцията на федерално равнище. По отношение на борбата с корупцията Германия прилага децентрализиран подход. Шестнадесетте федерални провинции (*Länder*) отговарят за разследването и наказателното преследване на корупционни престъпления в цяла Германия. Някои федерални провинции разполагат със специализирани полицейски и

(„Германия като седалище в областта на правосъдието: укрепване на съдилищата в областта на икономическите спорове/търговските съдилища“)

⁴⁶ Bundesrat (2021 г.), Проект на закон за укрепване на съдилищата в областта на икономическите спорове.

⁴⁷ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 5;

⁴⁸ Броят на новозаведените административни дела остава много висок. Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графики 5, 9 и 13.

⁴⁹ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графика 16.

⁵⁰ Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието за 2021 г., графика 12.

⁵¹ Deutsche Richterzeitung (2020 г.), Корона вирусът води до напредък в цифровизацията (*Corona führt zu Digitalisierungsschub*) и информация, получена в контекста на посещението в Германия.

⁵² Информация, предоставена от Германската федерална адвокатска колегия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 10.

прокурорски служби по въпросите на корупцията. Федералната криминална полиция играе роля в обмена на информация между органите на международно и на местно равнище, както и между полицейските служби на равнище федерални провинции.

Според експертите и ръководителите на предприятия равнището на корупция в публичния сектор продължава да бъде ниско. В Индекса за възприемане на корупцията за 2020 г. на Transparency International („Прозрачност без граници“) резултатите на Германия са 80/100 и държавата се нарежда на четвърто място в Европейския съюз и девето място в световен мащаб⁵³. Това усещане е относително стабилно⁵⁴ през последните пет години⁵⁵.

Германия започна преразглеждане на своята всеобхватна стратегическа рамка за предотвратяване на корупцията на федерално равнище. В този контекст, наред с другото, по отношение на анализите на риска от корупция се планират актуализации съгласно Директивата на федералното правителство от 2004 г. относно предотвратяването на корупцията във федералната администрация⁵⁶, която представлява основната нормативна уредба за предотвратяване на корупцията⁵⁷. Правилата от 2004 г. относно забраната за приемане на услуги и подаръци също са в процес на преразглеждане, за да се прецени дали ще са необходими по-актуални и хармонизирани правила и по-голяма правна сигурност⁵⁸. За първи път Германия ще публикува подробен доклад относно почтеността във федералната публична администрация през 2021 г.⁵⁹.

Поради федералната структура институционалната уредба за борба с корупцията в Германия е децентрализирана. Шестнадесетте германски провинции са отговорни за противодействието на корупцията⁶⁰. Правомощията на шестнадесетте министерства

---

⁵³ Transparency International, Индекс за възприемане на корупцията за 2020 г. (2021 г.), стр. 2—3. Нивото на възприеманата корупция се категоризира по следния начин: ниско (усещането на експертите и ръководителите на предприятия за корупцията в публичния сектор е над 79); относително ниско (резултати между 79—60), относително високо (резултати между 59 и 50), високо (резултати под 50).

⁵⁴ През 2015 г. резултатът е 81, а през 2020 г. е 80. Резултатът значително се увеличава/намалява, когато се променя с повече от пет точки; се подобрява/влошава (промени от 4—5 точки); е относително стабилен (промени от 1—3 точки) през последните пет години.

⁵⁵ Данните от Евробарометър относно възприемането на корупцията и опита на гражданите и предприятията, докладвани миналата година, се обновяват на всеки две години. Последният набор от данни е Специално проучване на Евробарометър № 502 (2020 г.) и Експресно проучване на Евробарометър № 482 (2019 г.).

⁵⁶ Директива на федералното правителство относно предотвратяването на корупцията във федералната администрация (2004 г.).

⁵⁷ Информация, получена от Министерството на правосъдието в контекста на посещението в Германия.

⁵⁸ Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 18.

⁵⁹ В настоящия доклад ще бъде събрана информация от три съществуващи източника, както и от: i) доклада относно развитието и резултатите в областта на предотвратяването на корупцията в публичната администрация, включително броя на предполагаемите случаи на корупция и специфичните за отделните отдели мерки за предотвратяване на корупцията; ii) сумите за спонсориране, приети от публичната администрация; и iii) степента на използване на външен персонал в публичната администрация на Германия. Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 19.

⁶⁰ На федерално равнище Министерството на вътрешните работи, строителството и родината отговаря за цялостната координация на политиката за предотвратяване на корупцията във федералната администрация. В това си качество министерството приема насоки за прилагането на правилата за

на вътрешните работи на равнище федерални провинции зависят от законодателната рамка на съответната федерална провинция. Те могат да включват координиране на политиките и предотвратяване на корупцията, както и, в някои случаи, функции за разследване⁶¹. Полицията, включително Държавната криминална полиция (*Landeskriminalämter*) и местната полиция, са подчинени на правото на шестнадесетте провинции. Някои провинции са създали специализирани полицейски звена и специализирани прокуратури, насочени специално към разследванията и наказателното преследване на икономическата престъпност и корупцията⁶². За постановяването на решения по дела за корупция съществуват специални наказателни отделения в областните съдилища, специализирани в областта на стопанската престъпност, включително корупцията. Федералната криминална полиция (*Bundeskriminalamt*) играе съществена роля в сътрудничеството и обмена на информация между провинциите и с международните партньори в наказателни разследвания.

Броят на докладваните случаи на корупция се е увеличил но общите финансови щети за обществото в резултат на корупцията намаляват. Информацията относно усилията на полицията на Германия за противодействие на корупцията, която се разглежда като престъпно деяние⁶³, е публично достъпна. Според последния официален доклад на федералната полиция относно корупцията през 2019 г.⁶⁴ има 5428 регистрирани от полицията случаи на корупция. Това представлява значително увеличение от 42,7 % в сравнение с 2018 г. В доклада се посочва и леко увеличение на броя на заподозрените лица с 3,3 %. 67 % от онези, които са приели подкуп, са били държавни служители. Обществените поръчки са най-засегнатият сектор. Класическите плащания на подкуп в брой намаляват и поради това финансовите щети, причинени от тази форма на корупция, са намалели значително с 61,2 %, което възлиза на 47 милиона евро през 2019 г. Вместо това на преден план излизат други форми на непарични подкупи и потенциално неправомерно влияние, включително преди всичко предоставянето на безплатни билети за събития, които не са достъпни по друг начин за обществеността, и за частни вечери, на които представители на бизнеса се срещат с политици. Парламентарните комисии за разследване призовават за редовни заседания и провеждат такива заседания за разглеждане на случаи на корупция по високите етажи, в които участват членове на правителството или на федералните министерства.

предотвратяване на корупцията за всички федерални административни органи и издава кодекси за поведение на служителите и ръководителите. Гражданите и служителите могат да се обърнат към специализирани звена за контакт във връзка с въпроси или опасения, свързани с корупция. Министерството на правосъдието има водеща роля по отношение на наказателното право, свързано с корупцията. Нито федералната прокуратура, нито федералната криминална полиция имат мандат за борба с корупцията.

⁶¹ Например министерствата на вътрешните работи на градските провинции Бремен и Хамбург имат разследващи функции.

⁶² Специализирани прокурорски служби (*„Schwerpunktstaatsanwaltschaften“*) съществуват в Бранденбург, Долна Саксония, Северен Рейн-Вестфалия, Тюрингия, Шлезвиг-Холщайн с различни мандати, обхващащи случаи на корупция за цялата съответна провинция, или разполагащи само с конкретна, ограничена на местно равнище юрисдикция в рамките на дадена провинция.

⁶³ Корупцията е напълно криминализирано деяние в Германия, включително активното и пасивното подкупване (вж. раздели 331—337 от Наказателния кодекс). Подкупването в частния сектор се наказва допълнително в раздели 299—300 от Наказателния кодекс, а подкупването на държавни служители е изрично криминализирано в член 108д. Германия има специален закон за борба с подкупването на чужди длъжностни лица и е регламентирала наказателната отговорност на юридическите лица със санкции в размер до 10 милиона евро.

⁶⁴ Bundeskriminalamt, Bundeslagebild Korruption 2019 г. (2020 г.), стр 2/

Съществуват известни опасения относно възможностите за разкриване и разследване на твърдения за свързани с корупция финансови престъпления⁶⁵. За да се отговори на опасенията, свързани с изостаналите съдебни дела, германското звено за финансово разузнаване обяви, че увеличава своя капацитет на 800 служители през следващите три години, и въведе специален софтуер за идентифициране на рисковите области⁶⁶. В случаите на подкупване с чуждестранен елемент търсенето от страна на Германия на отговорност от дружествата продължава да бъде на критично ниско ниво, въпреки водещата ѝ роля в разследването, наказателното преследване и санкционирането на лица, които извършват подкупване с чуждестранен елемент⁶⁷.

През март 2021 г. беше приет нов федерален закон за въвеждане на регистър на лобистите за представителите на интереси, който ще влезе в сила на 1 януари 2022 г. Законодателството⁶⁸ има за цел да се повиши прозрачността в процеса на вземане на решения на федерално равнище. С него се въвеждат правила за лобиране пред германския федерален парламент, правителството и министерствата. Заинтересованите страни признават широкия персонален обхват, който се предвижда и който включва адвокати и клиенти на консултантски дружества, лобиращи от тяхно име⁶⁹. Участници като профсъюзи, сдружения на работодатели, църкви и религиозни общности, като най-важните лобиращи участници в Германия, обаче са освободени от изискването за задължителна регистрация. Предоставянето на финансова информация за сумите, инвестирани в лобистки дейности, също остава доброволно. Освен това изискването за регистрация се отнася само за срещи с високопоставени правителствени служители. Техническото равнище в министерствата, на което редовно се извършва по-голямата част от лобирането, не е включено, в резултат на което няма да има регистрирани данни за такива срещи. Неспазването на изискванията може да бъде санкционирано в размер до 50 000 EUR. Електронният регистър на лобистите ще започне да функционира от 1 януари 2022 г. и ще се управлява от Парламента (*Bundestag*). Въвеждането на „законодателен отпечатък“, чрез който би станало възможно наблюдението и проследяването на всички представители на интереси, стремящи се да оказват влияние и да допринасят за конкретни законодателни текстове, не получи подкрепата на политическото мнозинство на федерално равнище в дебата относно регистъра на лобистите. Групата държави срещу корупцията (GRECO) препоръча също така да се подобри прозрачността на външното участие в

⁶⁵ Вж. Transparency International-Deutschland, Stellungnahme zum Entwurf eines Gesetzes zur Stärkung der Finanzmarktintegrität (ноември 2020 г.).

⁶⁶ Н. Steinharter, Звено за финансово разузнаване: Anti-Geldwäsche-Behörde FIU plant Hunderte neue Stellen, Handelsblatt (23 декември 2020 г.).

⁶⁷ ОИСР, Фаза 4 Двугодишен доклад за последващи мерки: Германия (2021 г.), стр. 3: „Продължаващото разминаване в подхода на прокуратурата за задържане на физически лица, вместо на правноотговорни юридически лица във федералните провинции, фрагментирият подход на разследване, съчетан с алтернативното използване на заповеди за конфискация, продължава да възпрепятства значително способността на Германия да търси отговорност от дружествата по дела за подкупване с чуждестранен елемент.“

⁶⁸ Gesetz zur Einführung eines Lobbyregisters für die Interessenvertretung gegenüber dem Deutschen Bundestag und gegenüber der Bundesregierung (Lobbyregistergesetz – LobbyRG), (16 април 2021 г.), Bundesgesetzblatt 2021 Teil I Nr. 19 vom 27. април 2021 г., стр. 818, https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav#_bgbl_%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl121s0818.pdf%27%5D_1625212991548.

⁶⁹ Transparency International Germany (2020 г.), документ за изразяване на позиция относно проектозакона за въвеждане на регистър на лобистите и информация, получена в контекста на посещението в Германия.

законодателните предложения⁷⁰. Продължават да съществуват опасения и по отношение на последователността на прилагане на германските правила за „кадровите въртележки между държавния и частния сектор“, както и на различните периоди на прекъсване и голямата свобода на действие при вземането на решения от висшестоящите лица по отношение на наемането на бъдещите държавни секретари и генерални директори⁷¹.

Германия укрепва правилата относно потенциалните конфликти на интереси за парламентаристите и за членовете на своя орган за финансов надзор. За да се ограничи вторичната дейност на членовете на Федералния парламент, през декември 2020 г. в Парламента бяха представени изменения на Закона за членовете на Федералния парламент⁷², които бяха приети през юни 2021 г.⁷³. Реформата включва забрана на платени лобистки дейности като странични работни места на парламентаристи, както и платени лекции, свързани с тяхната парламентарна работа. Вторичните дейности на стойност над 1000 EUR на месец или 3000 EUR годишно ще трябва да се оповестяват публично. Измененията няма да доведат до оповестяване на действителното време, отделено за странична професионална дейност. Със Закона за подобряване на целостта на финансовите пазари (FISG), който влезе в сила на 1 юли 2021 г., допълнително се забранява частната търговия с финансови инструменти за служителите на Федералния орган за финансов надзор⁷⁴.

Правилата на Германия относно декларациите за имуществено състояние са в процес на преразглеждане. В изменението на Закона за членовете на Федералния парламент се предвижда разпоредба членовете на Федералния парламент да оповестяват своите финансови участия в неперсонифицирани дружества и дружества с дялов капитал над 5 %, както и приходите от такива участия⁷⁵. За имуществото и финансовите интереси на парламентаристите ще трябва да бъде направено уведомяване, ако съответният член на парламента е отговорен за определен въпрос в парламентарна комисия и същевременно получава възнаграждение чрез вторична дейност. Въпреки това продължават да съществуват опасения по отношение на липсата на правила за оповестяване на активи и имущество на членове на федералното правителство⁷⁶.

В процес на подготовка са нови правила за защита на лицата, сигнализиращи за нередности. Проектът на законодателен акт за защита на лицата, сигнализиращи за

---

⁷⁰ GRECO, пети кръг на оценка — доклад за оценка на Германия (2020 г.), точка 60. За повече информация относно прозрачността в процеса на вземане на решения вж. също стълб IV относно други институционални въпроси, свързани с принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване. Вж. също раздел IV.

⁷¹ Вж. GRECO, пети кръг на оценка — доклад за оценка на Германия (2020 г.), точки 89 и 91. Политическите служители и генералните директори са обект на разпоредби за прекъсване, предвидени в член 105 от Закона за държавните служители.

⁷² Gesetz über die Rechtsverhältnisse der Mitglieder des Deutschen Bundestages (Abgeordnetengesetz – AbgG).

⁷³ Gesetz zur Änderung des Abgeordnetengesetzes – Verbesserung der Transparenzregeln für Mitglieder des Deutschen Bundestages, <https://dserver.bundestag.de/btd/19/287/1928784.pdf>

⁷⁴ Gesetz zur Stärkung der Finanzmarktintegrität (Finanzmarktintegritätsstärkungsgesetz – FISG), Bundesgesetzblatt Teil I vom 3. Juni 2021, стр. 1534.

⁷⁵ Информация, получена по време на посещението в Германия.

⁷⁶ GRECO, пети кръг на оценка (2020 г.), точка 95, и както беше посочено по-рано в Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 7.

нередности, има за цел да бъде защитено разкриването на нарушения на правото на ЕС и националното право и обхваща както частния, така и публичния сектор⁷⁷. На практика съществуват няколко звена за контакт за разкриване на сигнали за нередности на федерално равнище и равнище провинция, включително назначените за борба с корупцията служители, специализираните омбудсмани, например омбудсманът на въоръжените сили на федерално равнище, както и гражданските омбудсмани и доверените адвокати на равнище провинция, които улесняват разкриването и разследването на свързани с корупция престъпления. Разпокъсаността между институциите и административните равнища беше критикувана, тъй като лицата, които биха могли да сигнализират за нередности, и жалбоподателите може да срещнат трудности при определянето на подходящите канали за разкриване на информация⁷⁸.

Финансирането на политическите партии е уредено в специален закон с обосновани възпиращи санкции. Политическите партии са задължени да представят годишни финансови отчети на председателя на Федералния парламент, включително относно активите, задълженията, приходите и разходите на политическите партии както по време на кампаниите, така и извън тях⁷⁹. В случай на неточности санкцията за съответната партия може да бъде два пъти по-голяма от сумата, посочена в съответната невярна информация⁸⁰. Изразени бяха опасения относно значителния период от време между получаването на доходите от партиите и отчитането им⁸¹. Дарения над 50 000 EUR трябва да се отчитат незабавно и да се публикуват на уебсайта на Федералния парламент. Дарения над 10 000 EUR трябва да се оповестяват публично в годишния доклад, таваните за анонимни дарения са 500 EUR, а за дарения в брой — 1000 EUR. Международните проверители многократно са посочвали необходимостта от определяне на по-ниски прагове и по-стриктно водене на регистри⁸². Спонсорството остава до голяма степен нерегулирано, въпреки възможностите чрез него да се купува достъп до важни правителствени служители⁸³.

Пандемията от COVID-19 оказва въздействие върху борбата с корупцията в Германия, в резултат на което бяха подчертани специфичните за пандемията рискове от корупция. Звеното за финансово разузнаване е получило по-голям брой доклади в контекста на мерките за подкрепа във връзка с COVID-19, предложени от правителството, включително относно корупцията и най-вече относно измамите⁸⁴. Освен това предполагаемото получаване на облаги за парламентаристи, които са

⁷⁷ Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 21, и информация, получена в контекста на посещението в Германия.

⁷⁸ Transparency International-Deutschland, коментари и препоръки за втория цикъл на прегледа от Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу корупцията (UNCAC) (2018 г.), стр. 3.

⁷⁹ Германския Закон за политическите партии.

⁸⁰ Съгласно член 23, буква а) от Закона за политическите партии. Освен това, когато неточностите в счетоводния баланс или в придружаващата го част от обяснителната бележка се отнасят до собственост или дялови участия в дружества, искът е в размер на 10 процента от активите, които не са вписани или са неправилно посочени.

⁸¹ Информация, получена от LobbyControl в контекста на посещението в Германия, в която се посочва, че през април 2021 г. все още не са публикувани данните за 2019 г.

⁸² Последно, вж. UNCAC, Преглед на прилагането на Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу корупцията, цикъл за преглед 1 (глави III и IV), Резюме: Германия, Група за преглед на изпълнението (юли 2020 г.) и цикъл на преглед 2 (глави II и V), Резюме: Германия, Група за преглед на изпълнението, януари 2019 г.

⁸³ Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

⁸⁴ Информация, получена от звеното за финансово разузнаване в контекста на посещението в Германия.

посредничали при сделки за осигуряване на маски за лице за правителството, доведе до публични дебати и започване на разследвания за корупция⁸⁵. За да предотвратява по-ефективно корупцията, включително по време на пандемията от COVID-19 и след нея, през 2021 г. Германия ще стартира своя електронен регистър на конкуренцията като подкрепа за процедурите за възлагане на обществени поръчки⁸⁶. След като започне да функционира, регистърът ще съдържа информация за публичните възлагащи органи, която е от значение за изключването на оференти от процедури за възлагане на обществени поръчки, включително за окончателни присъди, наказателни постановления и глоби за корупция, подкупи, изпиране на пари, отклонение от данъчно облагане и други тежки престъпления.

III. МЕДИЕН ПЛУРАЛИЗЪМ И СВОБОДА НА МЕДИИТЕ

Германия има добре установена рамка за свободата на медиите и медийния плурализъм, които попадат най-вече в сферата на компетентност на федералните провинции (*Länder*). Четиринадесетте медийни органа са независими регулаторни органи, които разполагат с правни гаранции, осигуряващи тяхната политическа независимост⁸⁷. Конституцията (*Grundgesetz*) и вторичното законодателство изрично гарантират правата на журналистите да защитават поверителността на източниците и правото на достъп до информация⁸⁸. За транспонирането на преразгледаната Директива за аудиовизуалните медийни услуги⁸⁹ в германското право⁹⁰ бяха приети новият Федерален договор за медиите (*Medienstaatsvertrag*) и други законодателни актове⁹¹.

Степента на независимост на медийните органи и на съветите за радио- и телевизионно излъчване остава висока⁹². С влизането в сила на преработения Договор за държавните медии медийните органи придобиха нови правомощия, по-специално по отношение на медийните посредници. Медийните органи ще започнат обаче поетапно пълното прилагане на новите правила, тъй като приемат постепенно съвместните си устава, изисквани от Договора за държавните медии, и подробно описват някои от неговите разпоредби (например относно възможността за намиране

---

⁸⁵ Двама политици са обвинени в получаване на облаги в размер на шестцифрени суми, след като са препоръчали на федералното правителство производители на маски за лице. Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

⁸⁶ Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 23.

⁸⁷ 14-те медийни органа отговарят за частните излъчващи оператори, докато обществените медии са под надзора на специални съвети за радио- и телевизионно излъчване.

⁸⁸ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия.

⁸⁹ Директива (ЕС) 2018/1808 за изменение на Директива 2010/13/ЕС за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги), предвид променящите се пазарни условия.

⁹⁰ В Световния индекс за свобода на печата за 2021 г. Германия заема 13-то място в световен мащаб и 9-то място сред държавите — членки на ЕС („Репортери без граници“, Германия). През последните години положението е стабилно и в държавата продължава да има висока степен на свобода на медиите и защита на журналистите. В Мониторинга на медийния плурализъм за 2021 г. общият риск за медийния плурализъм в Германия се оценява като доста нисък (Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 8).

⁹¹ По-специално Законът за изменение на Закона за електронните медии и други закони от 19 ноември 2020 г.

⁹² Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 11; Вж. също Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 8.

на съдържание, за което се счита, че е от значение за формирането на общественото мнение)⁹³.

Саморегулирането на печата продължава да функционира добре, като някои проблеми са свързани с публикуването на порицания⁹⁴. Германският съвет по печата се състои от сдружения на журналисти и издатели. В годишния му доклад за 2020 г. се подчертава значителното увеличение на броя на жалбите, свързани с малък брой спорни статии в печата (4085 отделни жалби, получени през 2020 г., в сравнение с 2175 през 2019 г.)⁹⁵. Същевременно в доклада се заключава, че засегнатите издатели са публикували само 34 от общо 53 публични порицания, издадени от Съвета по печата през 2020 г. Тъй като съгласно Кодекса за печата издателите са задължени да публикуват такива публични порицания, това би могло да бъде сигнал за евентуални проблеми по отношение на ефективността на този аспект за саморегулиране на Кодекса за печата.

Германските закони продължават да гарантират добро равнище на прозрачност на информацията за собствеността на медиите⁹⁶. Това се дължи на разпоредбите, с които от търговските радио- и телевизионни оператори се изисква да докладват информация за собствеността и плановете, засягащи структурата на акционерите⁹⁷. Освен това онлайн медийните субекти трябва да осигурят прозрачност на информацията за това чия собственост са, като публикуват името на собственика на своите уебсайтове. За печатните медии задълженията за прозрачност чрез публикуване на името на собственика са установени в съответните закони за печата на федералните провинции⁹⁸. Комисията по концентрация в медиите (КЕК) на държавните медийни органи наблюдава концентрацията в сектора на частните излъчващи оператори и поддържа публична база данни с информация за собствеността на медиите, която обхваща телевизията, радиото, печата и онлайн медиите⁹⁹. Мониторингът на медийния плурализъм за 2021 г. показва нисък риск за прозрачността на собствеността върху медиите и среден риск по отношение на концентрацията на новинарските медии¹⁰⁰.

---

⁹³ Информация, получена в контекста на посещението в Германия. Договор за държавните медии, член 84.

⁹⁴ Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 13; Публичното порицание (*öffentliche Rüge*), задължаващо съответната медия да публикува поправка, е най-широкообхватната санкция на германския Съвет по печата (с цел да бъдат защитени засегнатите лица, Съветът може също така да реши да постанови непублично порицание).

⁹⁵ Германски съвет по печата (2021 г.), Годишен доклад за 2020 г.

⁹⁶ Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 12; Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 9.

⁹⁷ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 9.

⁹⁸ Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 12; Доклад относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 9.

⁹⁹ КЕК (2021 г.), Медийна концентрация.

¹⁰⁰ Съгласно Мониторинга на медийния плурализъм за 2021 г.: „Концентрацията на аудиторията на четиримата най-големи собственици на аудиовизуални медии в Германия (ProSiebenSat.1, Mediengruppe RTL, ARD, ZDF) е 89 %. Пазарният дял на четирите най-големи собственици на вестници (Springer, KKR, Media Union, Funke) е 60 %, а пазарният дял на четирите най-големи онлайн информационни медии (Bertelsmann, Burda, Springer, United Internet) е 34 %“. Докато законите за държавните медии съдържат разпоредби относно медийната концентрация в печата и сектора на радио- и телевизионното излъчване, в Федералния договор за медиите се урежда концентрацията на собствеността в телевизията под регулаторния надзор на Комисията по концентрация в медиите (КЕК).

Медийната концентрация е регламентирана във Федералния договор за медиите и подлежи на регулаторен надзор от страна на Комисията по концентрация в медиите¹⁰¹.

Медийните организации се възползваха от схемите за подпомагане, свързани с COVID-19. Общото равнище на медийния плурализъм в Германия продължава да бъде високо. В същото време заинтересованите страни отбелязват, че много регионални и местни медии се сблъскват с нарастващи икономически трудности, което излага на риск разнообразието на мненията на регионално равнище¹⁰². Лицата, свързани с медиите, успяха да кандидатстват по програмите за общо подпомагане на германското правителство, насочени към справяне с икономическото въздействие на пандемията от COVID-19 върху дружествата и работещите на свободна практика лица. Освен това целева програма за подкрепа беше насочена към сектора на радиоизлъчването¹⁰³. Въпреки че чрез схемите за публично подпомагане бе смекчено въздействието на пандемията от COVID-19, в Мониторинга на медийния плурализъм се посочват опасения по отношение на дългосрочната устойчивост на сектора, дори ако лицата, свързани с медиите, могат да генерират бавно повече приходи от функционирането в цифрова среда¹⁰⁴.

Налице са гаранции, за да не се допуска контрол на медийните субекти от страна на политическите партии¹⁰⁵. Показателят на Мониторинга на медийния плурализъм за 2021 г. относно политическата независимост на медиите показва нисък риск¹⁰⁶. Политическата реклама не е разрешена нито по телевизията, нито в радиото и електронните излъчващи медии¹⁰⁷, с изключение на кратък период преди изборите, който е строго регламентиран по отношение на разпределението на ефирното време между политическите партии¹⁰⁸. По отношение на медийното съдържание, което не е обхванато от тези правила за електронните медии, подобни на излъчващите, в преразгледания Федерален договор за медиите е разширен обхватът на разпоредбите за прозрачност по отношение на политическата реклама онлайн, като се изисква тази реклама да бъде обозначена по подходящ начин¹⁰⁹.

Рамката за достъп на журналистите до информация е налице, но е отправена критика към някои недостатъци. С Конституцията, Закона за свобода на информацията и законите за печата, въведени в повечето федерални провинции, се

¹⁰¹ Федерален договор за медиите, раздел 60, и Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 12.

¹⁰² „Репортери без граници“, Германия и информация, получена в контекста на посещението в Германия.

¹⁰³ Държавен министър, отговарящ за културата и медиите (2020 г.), „Neustart Kultur“: частни излъчващи оператори.

¹⁰⁴ Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 12—13 и стр. 20—22.

¹⁰⁵ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 9.

¹⁰⁶ Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 14;

¹⁰⁷ Във Федералния договор за медиите електронните медии, подобни на излъчващите медии, се определят като „електронни медии със съдържание, което е подобно на радиото или телевизията от гледна точка на формата и дизайна и което се предоставя по каталог, посочен от доставчик по индивидуална заявка и по време, избрано от потребителя (аудио- и аудиовизуални медийни услуги по заявка). Съдържанието включва по-специално радиотеатрални пиеси, игрални филми, сериали, репортажи, документални филми, развлекателни програми, информационни програми и детски предавания“ (Федерален договор за медиите, клауза 2).

¹⁰⁸ Информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 31—32.

¹⁰⁹ Федерален договор за медиите, раздел 22.

гарантира достъпът на журналистите до информация¹¹⁰. Въпреки това, при сравнение в световен мащаб, тази рамка се счита от „Репортери без граници“¹¹¹ за относително слаба. GRECO препоръчва Законът за свобода на информацията да бъде подложен на независима оценка и на тази основа да се обмислят възможни подобрения, по-специално по отношение на изключенията, които дават възможност да се прави отказ на искания съгласно този закон¹¹².

Нараснаха опасенията по отношение на физическата безопасност на журналистите, по-специално когато отразяват протести¹¹³. Независимо от съществуващата рамка за защита на журналистите¹¹⁴, заинтересованите страни съобщават за увеличаване на агресията срещу журналисти и служители в медиите, когато отразяват протести¹¹⁵. По-специално, протестите, свързани с пандемията от COVID-19 бяха белязани от повтарящи се съобщения за насилие срещу журналисти¹¹⁶. До декември 2020 г. в полицейските статистически данни са регистрирани 252 инцидента срещу представители на медиите за годината¹¹⁷ (в сравнение със 104 случая през 2019 г. и 93 случая през 2018 г.¹¹⁸). Тези 252 инцидента включваха 29 случая на заплахи и 30 тежки престъпления, 22 от които са определени като телесни повреди¹¹⁹. От октомври 2020 г. платформата на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите е публикувала едно предупреждение относно Германия във връзка с агресивни действия срещу журналисти по време на демонстрация¹²⁰. Журналистическите сдружения и съюзи отбелязват, че липсва защита и подкрепа за журналистите от страна на полицията по време на протести¹²¹. Германският съвет по печата призовава за по-силна защита на свободата на печата и предложи да се актуализират съществуващите принципи на поведение за

---

¹¹⁰ Основен закон, член 5, параграф 1.

¹¹¹ „Репортери без граници“, Германия.

¹¹² GRECO (2020 г.), пети кръг на оценка, доклад за оценка на Германия, стр. 23.

¹¹³ Информация, предоставена от ZDF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 5; Информация, предоставена от Европейския център за свобода на печата и медиите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 3—4; Платформа на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите; European Centre for Press and Media Freedom, Platform on mapping media freedom (Европейски център за свобода на печата и медиите, Платформа за картографиране на свободата на медиите).

¹¹⁴ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 9—10.

¹¹⁵ Информация, предоставена от RSF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 29; Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

¹¹⁶ Германска федерация на журналистите (3.8.2020 г.), Подобряване на сигурността.

¹¹⁷ Германски Бундестаг, отговор на федералното правителство, Drucksache 19/25940, стр. 5. В съответните статистически данни за престъпността не се отчитат отделно нападенията срещу журналисти, а се съобщава за престъпления срещу медиите като цяло.

¹¹⁸ Европейска федерация на журналистите (21.1.2021 г.), Германия: 252 нападения срещу служители в медиите през 2020 г.

¹¹⁹ Германски Бундестаг, отговор на федералното правителство, Drucksache 19/25940, стр. 5.

¹²⁰ Платформа на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите. Към момента на изготвяне на настоящия документ германските органи все още не бяха предоставили отговор по този случай, който беше регистриран през май 2021 г. в категорията „Атаки срещу физическата безопасност и почтеността на журналистите“.

¹²¹ Например Съюзът на германските журналисти (8.11.2020 г.), dju in ver.di осъжда нападенията срещу служители в медиите в демонстрацията „Querdenken“ в Лайпциг; Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

медиите и полицията¹²². Понастоящем федералните провинции извършват оценка на актуализацията на тези принципи на поведение. Освен това някои федерални провинции предприеха мерки за подобряване на отношенията между журналистите и полицията¹²³. През април 2021 г. журналистическите сдружения публикуваха кодекс за поведение на медийни организации, като поискаха издателите да се ангажират сами с редица мерки, насочени към защита на журналистите от насилие и заплахи¹²⁴. Въпреки че показателят на Мониторинга на медийния плурализъм за 2021 г. относно журналистическата професия, стандартите и защитата на журналистическата професия показва нисък риск, съответният показател за физическата безопасност на журналистите показва висок риск¹²⁵.

Съществуват известни опасения по отношение на неприкосновеността на личния живот на журналистите в контекста на правните действия. Сдруженията на журналистите посочват опасения, че личните данни на журналистите, и по-специално личният им адрес, стават публично достъпни, ако предприемат правни действия срещу тормоза, както физически, така и онлайн¹²⁶. Неправителствените организации (НПО) и журналистическите сдружения считат, че има евентуален риск журналистите да се превърнат обект на мерки за електронно наблюдение от страна на разузнавателните служби, по-специално когато взаимодействат с потенциални информатори, и призовават за по-строги гаранции в съответните закони, по-специално в преразглеждания Закон за федералната разузнавателна служба (BND)¹²⁷. Като цяло досъдебните механизми водят до отхвърляне на потенциални случаи на стратегически съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността (SLAPP), преди да достигнат до съд¹²⁸. Въпреки че може да няма много известни случаи, според заинтересованите страни и проучванията в Германия съществува проблемът с превантивните правни действия или заплахите срещу журналисти¹²⁹.

---

¹²² Германски Съвет по печата (2020 г.), Принципи на поведение на медиите и полицията за предотвратяване на възпрепятстване на изпълнението на полицейските задължения и свободното извършване на репортаж; Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

¹²³ Например Кодекс за печата на полицията на Баден-Вюртемберг (Министерство на вътрешните работи, за цифровизацията и общините (21.4.2021 г.), стандарти на федералната провинция за връзки с печата. Информация, получена в контекста на посещението в Германия.

¹²⁴ Германска федерация на журналистите (2021 г.), Кодекс за поведение на медийните организации.

¹²⁵ Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г., стр. 10;

¹²⁶ Информация, предоставена от RSF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 29; Информация, получена в контекста на посещението в Германия. На 24 юни 2021 г. германският парламент прие закон, с който се санкционира разпространението на т.нар. „списъци на враговете“, но в него не се разглежда въпросът за предоставянето на лични данни на журналисти по време на съдебни производства.

¹²⁷ Информация, предоставена от GFF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 4; „Репортери без граници“ (26.3.2021 г.) Пропуснатата възможност за свобода на печата; Германска федерация на журналистите (19.2.2021 г.), Закон за BND: По-добра защита на информаторите. Преразглеждането на Закона за федералните разузнавателни служби през 2021 г. е вследствие на решение на Федералния конституционен съд от 19 май 2020 г., с което се обявява, че правомощията на BND да извършват наблюдение на чуждестранните далекосъобщения са в нарушение на основните права, залегнали в Основния закон на Германия (Федерален конституционен съд (19.5.2020 г.), съобщение за печата № 37/2020 г.

¹²⁸ Информация, предоставена от Европейския център за свобода на печата и медиите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 5.

¹²⁹ Информация, предоставена от Европейския център за свобода на печата и медиите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 5. Информация, предоставена от RSF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 33—34; Gostomzyk T. и Moßbrucker D. (2019 г.),

IV. ДРУГИ ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С ПРИНЦИПИТЕ НА ВЗАИМОЗАВИСИМОСТ И ВЗАИМООГРАНИЧАВАНЕ

Германия е федерална, демократична република, с правомощия, разпределени между федералното правителство и шестнадесетте правителства на федерални провинции. Разделението на властите е залегнало в Основния закон¹³⁰ и конституциите на федералните провинции. На федерално равнище федералните законодателни правомощия са поверени на Федералния парламент (Бундестага) и на представителния орган на федералните провинции (Бундесрата)¹³¹. Правителството, Бундесратът или членове на Бундестага могат да внасят законодателни предложения¹³². Германският институт за правата на човека и Федералната агенция за борба с дискриминацията допринасят за отстояване на основните права.

Изразени бяха опасения относно прозрачността на законодателния процес и тенденцията за съкращаване на сроковете за консултации. Като цяло съществува стабилна рамка за консултации със заинтересованите страни по време на законодателния процес¹³³. През септември 2020 г. федералното правителство също така създаде платформа, която обединява уебсайтовете на различни министерства, на които се съхранява информация относно възможностите за участие (на ранен етап) на заинтересованите страни¹³⁴. В документ за изразяване на позиция на Конференцията на министрите на правосъдието на федералните провинции от ноември 2020 г. обаче се подчертава, че е необходимо да се осигури достатъчно време за консултации с федералните провинции относно проектозаконите, и се отправя искане законодателните предложения на Бундесрата да бъдат разглеждани от Бундестага без ненужно забавяне¹³⁵. Освен това заинтересованите страни изразиха загриженост във връзка с редовните случаи на съкратени срокове за консултации за разглеждане на дълги и сложни предложения и изразиха загриженост относно цялостната липса на прозрачност на информацията, която оказва влияние върху законодателния процес преди официалната процедура на консултация¹³⁶. GRECO също така препоръча през декември 2020 г. да се идентифицира и оповестява и съществената външна информация към законодателните предложения, получена преди официалното започване на консултациите¹³⁷. Въпреки че съкращаване на срокове за консултации

„Ако напишеш това, ще те съдя!“ Study on preventive attorney strategies towards the media (Проучване на превантивните адвокатски стратегии спрямо медиите), Otto Brenner Foundation Workbook 99.

¹³⁰ Член 20 от Основния закон.

¹³¹ Член 70 и сл. от Основния закон.

¹³² Предложенията на Бундестага могат да бъдат внасяни от (най-малко) 5 % от неговите членове. На практика повечето предложения са от правителството.

¹³³ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 10.

¹³⁴ Уебсайт „Участие на федерално равнище“ (*Beteiligung auf Bundesebene*): <https://www.bundesregierung.de/breg-de/service/gesetzgebungsverfahren-beteiligung>. Такава платформа съществува и във връзка с официалните процедури за консултации на различни министерства.

¹³⁵ Конференция на министрите на правосъдието (2020 г.), Укрепване на федерализма на практика — Участие на държавите във федералните законодателни предложения и разглеждане на законодателни инициативи на Федералния съвет от федералното правителство

¹³⁶ Информация, предоставена от Европейската мрежа на националните институции за правата на човека (ENNHRI) за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 153; вж. също информацията, предоставена от Германската адвокатска колегия и Германската федерална адвокатска колегия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.

¹³⁷ GRECO (2020 г.), пети кръг на оценка — доклад за оценка, Германия, препоръка iv).

имаше и в контекста на пандемията от COVID-19, заинтересованите страни считат, че това е по-широка тенденция¹³⁸.

Рамката за приемане на мерки, свързани с пандемията от COVID-19, е изменяна няколко пъти и мерките са били предмет на цялостен съдебен контрол. Мерките, свързани с пандемията, се предприемат въз основа на Закона за защита от инфекции (IfSG), който дава възможност на правителствата на федералните провинции (които са компетентни да приемат мерки съгласно IfSG) да въвеждат ограничения чрез наредби. В контекста на пандемията от COVID-19 през март 2020 г. правомощията на федералното правителство за предприемане на мерки по силата на IfSG също бяха разширени¹³⁹. Повечето от тези правомощия могат да бъдат упражнявани само ако Бундестагът обяви „епидемична обстановка“, която може да бъде отменена по всяко време и която трябва да бъде потвърждавана на всеки три месеца¹⁴⁰. След обсъждане на липсата на роля на Федералния парламент¹⁴¹ през ноември 2020 г. бяха приети изменения за засилване на парламентарния контрол, най-вече чрез въвеждането на стандартен списък с мерки, които могат да бъдат приложени чрез наредба, които преди това не са били определени в закон¹⁴². С допълнителните изменения, приети през април 2021 г., беше въведена т.нар. „аварийна спирачка“, при която се предвижда автоматично въвеждане на някои ограничителни мерки от федералното право, ако в продължение на три дни бъде достигнат определен праг на случаите на COVID-19 в даден град или окръг¹⁴³. Това беше предмет на значителен дебат относно конституционособразността и пропорционалността на тези разпоредби¹⁴⁴. За да се адаптира към условията на пандемията, Федералният парламент промени своя процедурен правилник, като даде възможност за електронно гласуване в комисиите и намали кворума, необходим за гласуване в пленарна зала¹⁴⁵. Мерките, предприети в контекста на пандемията, бяха предмет на цялостен съдебен контрол, основно от висшите административни съдилища и конституционните съдилища на федералните провинции, като до края на 2020 г. са регистрирани над 6000 дела¹⁴⁶. Много от тези дела досега са били разглеждани само в рамките на спешни производства, като основното решение все още не е взето. Към месец март Конституционният съд е

---

¹³⁸ Информация, предоставена от Германската адвокатска колегия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., и информация, получена в контекста на посещението в Германия.

¹³⁹ Първи закон за защита на населението в случай на епидемични ситуации от национално значение.

¹⁴⁰ Първоначално промените бяха ограничени до 31 март 2021 г. Вж. член 5, параграф 1 от IfSG.

¹⁴¹ Следва да се отбележи, че в този контекст контролът се упражнява и от парламентите на федералните провинции, които в някои случаи са приели закони, изискващи участието на техните парламенти в мерките, свързани с COVID-19.

¹⁴² Вж. новия член 28а от IfSG. Трети закон за защита на населението в случай на епидемични ситуации от национално значение, приет на 18 ноември 2020 г.

¹⁴³ Вж. новия член 28б от IfSG. Четвърти закон за защита на населението в случай на епидемични ситуации от национално значение, приет на 21 април 2021 г.

¹⁴⁴ Автоматичните мерки, предвидени в „аварийната спирачка“, вече са били ограничени в сравнение с първоначалното предложение на правителството вследствие на тези реакции. Федералният конституционен съд вече е сезиран относно редица предизвикателства, по-специално по отношение на компетентността на федералното правителство и автоматичните правила за полицейския час.

¹⁴⁵ Понастоящем тези промени са ограничени до юни 2021 г., вж. член 126а от процедурния правилник на Парламента.

¹⁴⁶ Deutsche Richterzeitung (2020 г.), Corona-Krise sorgt für tausende Verfahren.

получил 321 конституционни жалби, свързани с мерките във връзка с COVID-19, и е приключил разглеждането на 273 от тях¹⁴⁷.

Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу Германия за нарушаване на основни принципи на правото на ЕС в контекста на решението на Федералния конституционен съд от 5 май 2020 г. На 9 юни 2021 г. Комисията реши да изпрати официално уведомително писмо на Германия за нарушаване на принципите на автономност, предимство, ефективност и еднакво прилагане на правото на Съюза, както и зачитането на юрисдикцията на Съда на Европейския съюз съгласно член 267 от ДФЕС¹⁴⁸. С решението си от 5 май 2020 г.¹⁴⁹ Федералният конституционен съд лиши решение на Съда на Европейския съюз от правното му действие в Германия¹⁵⁰. Определението на Федералния конституционен съд от 29 април 2021 г., с което се обявява за недопустимо искането за изпълнение на съдебното решение¹⁵¹, не променя правното положение, създадено с решението на Федералния конституционен съд, по-специално по отношение на принципа на предимство на правото на Съюза.

Длъжността директор на Федералната агенция за борба с дискриминацията остава свободна. Съгласно германското право директорът на Федералната агенция за борба с дискриминацията се назначава от федералното правителство по предложение на Министерството за семейството, пенсионерите, жените и младежта и е независим при изпълнението на своите функции¹⁵². От април 2018 г. функцията се изпълнява временно, тъй като резултатът от процедурата за подбор на новия директор е анулиран в съда поради неспазване на конституционния принцип на назначаване по достойнства¹⁵³. Според отговорното министерство има няколко различни съдебни решения относно процедурата за подбор, което води до несигурност по отношение на критериите за подбор¹⁵⁴.

Несигурността по отношение на статута на организациите на гражданското общество, освободени от данъчно облагане, продължава да бъде

---

¹⁴⁷ Всички приключени дела са били отхвърлени или приключени по друг начин; 48 дела все още не са приключени. За повече подробности вж. също Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 11.

¹⁴⁸ Европейска комисия (9 юни 2021 г.), June infringement package – key decisions. (Пакет за установяване на неизпълнение на задължения от месец юни — ключови решения.)

¹⁴⁹ Решение на Федералния конституционен съд от 5 май 2020 г., 2 BvR 859/15.

¹⁵⁰ По отношение на опасенията, изразени в решението, вж.: Съд на Европейския съюз, съобщение за медиите № 58/20 от 8 май 2020 г.; Изявление на председателя Фон дер Лайен, изявление 20/846 от 10 май 2020 г. Вж. също Доклада относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 11.

¹⁵¹ Решение на Федералния конституционен указ от 29 април 2021 г. 2 BvR 1651/15, 2 BvR 2006/15. В решението си Конституционният съд приема, наред с другото, че искането е неоснователно, като се има предвид, че федералното правителство и Бундестагът разглеждат и оценяват в значителна степен решенията в областта на паричната политика, приети от Управителния съвет на Европейската централна банка (ЕЦБ) след решението от 5 май 2020 г., включително оценката на пропорционалността, извършена и обоснована от ЕЦБ в решенията ѝ от 3—4 юни 2020 г. в това отношение.

¹⁵² Член 26 от Общия закон за равното третиране.

¹⁵³ Решение на Административен съд Берлин от 8 февруари 2019 г., 7 L 218.18.

¹⁵⁴ Писмена информация, получена от Министерството за семейството, пенсионерите, жените и младежта в контекста на посещението в държавата.

предизвикателство¹⁵⁵ **въпреки някои леки подобрения в рамката.** Като цяло пространството на гражданското общество продължава да се счита за „отворено“¹⁵⁶ и продължава да съществува стабилна рамка за гражданско общество¹⁵⁷. С реформа на данъчния кодекс през декември 2020 г. бяха въведени допълнителни категории участници от гражданското общество в дейностите, обхванати от статута на освободена от данъчно облагане организация с нестопанска цел с общественополезна цел¹⁵⁸. Тази реформа обаче не е насочена към преодоляване на несигурността, породена от решение на Федералния финансов съд от 2019 г.¹⁵⁹, което беше потвърдено допълнително с решение от декември 2020 г.¹⁶⁰ относно обхвата на статута на освободени от данъци организации. Съгласно съдебната практика организациите на гражданското общество не трябва да се занимават с политически въпроси в по-общ план, а могат да го правят само ако това е строго необходимо за осъществяване на дейностите, включени в данъчния кодекс. Въпреки че те могат да предоставят информация на обществеността по неутрален начин, на практика тълкуването на тези условия създава значителна несигурност за организациите на гражданското общество, по-специално за онези, които работят в областта на правата на човека и застъпничеството за демокрация¹⁶¹. Според заинтересованите страни опасенията относно загубата на статут на освободени от данъци организации могат да накарат гражданските организации да се въздържат да заемат позиции по потенциално чувствителни въпроси, и отбелязват, че заплахите за предприемане на правни действия, свързани с данъчния статут, могат да се използват и като политическа тактика¹⁶². Освен това новосъздадената Федерална германска фондация за гражданско участие и доброволчество, която започна дейността си през юли 2020 г. и се основава на съвместна инициатива на няколко федерални министерства, създаде програма за подкрепа, с бюджет от 20 милиона евро през 2020 г.¹⁶³, за да помогне на организациите на гражданското общество да се справят с последиците от пандемията от COVID-19.

---

¹⁵⁵ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 12.

¹⁵⁶ Оценката е направена от CIVICUS. Оценките са по скала, включваща пет категории, определени като: отворено, ограничено, възпрепятствано, потиснато и затворено.

¹⁵⁷ Доклад относно върховенството на закона за 2020 г. Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия, стр. 12.

¹⁵⁸ Например опазване на климата и защита на уязвимите групи. Годишен закон за данъците за 2020 г. (*Jahressteuergesetz*).

¹⁵⁹ Решение на Федералния финансов съд от 10 януари 2019 г., V R 60/17.

¹⁶⁰ Решение на Федералния финансов съд от 10 декември 2020 г., V R 14/20.

¹⁶¹ Информация, предоставена от ENNHRI и Gesellschaft for Freiheitsrechte за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.

¹⁶² Информация, предоставена от Gesellschaft für Freiheitsrechte за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., стр. 5. В предоставената информация се посочват няколко случая, в които дясна политическа партия е поискала отмяна на статута на освободена от данъчно облагане организация и/или на публично финансиране за организации на гражданското общество, работещи в областта на борбата с дискриминацията, тъй като от партията считат, че работата им е от политическо естество. Вж. например Gesellschaft für Freiheitsrechte и Open Society Foundations (2020 г.), *Shrinking spaces in Germany; shrinking spaces in Europe*. (Свиващи се пространства в Германия, свиващи се пространства в Европа.)

¹⁶³ Федерална германска фондация за гражданско участие и доброволчество, Förderprogramm 2020: *Gemeinsam wirken in Zeiten von Corona*, <https://www.deutsche-stiftung-engagement-und-ehrenamt.de/foerderung/>

Приложение I: Списък на източниците по азбучен ред*

* Списъкът на информацията, получена в контекста на консултацията във връзка с Доклада относно върховенството на закона за 2021 г., може да бъде намерен на адрес https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism/2021-rule-law-report-targeted-stakeholder-consultation_bg.

Генерална дирекция за комуникация (2019 г.), *Експресно проучване на Евробарометър № 482: отношение на предприятията към корупцията в ЕС.*

Генерална дирекция „Комуникации“ (2020 г.), *Специално проучване на Евробарометър № 502: корупция.*

Германско сдружение на съдиите и прокурорите (2021 г.), *информация, предоставена от Германското сдружение на съдиите и прокурорите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Германска адвокатска колегия (2021 г.), *информация, предоставена от Германската адвокатска колегия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Германски Бундестаг (2021 г.), Отговор на федералното правителство, Drucksache 19/25940 (<https://dip21.bundestag.de/dip21/btd/19/259/1925940.pdf>)

Германска федерална адвокатска колегия (2021 г.), *информация, предоставена от Германската федерална адвокатска колегия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Германска федерация на журналистите (2020 г.), *Подобряване на сигурността* (<https://www.djv.de/startseite/profil/der-djv/pressebereich-download/pressemitteilungen/detail/news-sicherheit-verbessern>).

Германска федерация на журналистите (2021 г.), BND-law: По-добра защита на информаторите (<https://www.djv.de/suche/meldungen/news-informanten-besser-schuetzen>)

Германска федерация на журналистите (2021 г.), Кодекс за поведение на медийните организации (<https://www.djv.de/startseite/info/themen-wissen/schutzkodex-journalistinnen-vorgewalt-und-bedrohungen-schuetzen>).

Германски Съвет по печата (2020 г.), *Принципи на поведение на медиите и полицията за предотвратяване на възпрепятстване на изпълнението на полицейските задължения и свободното извършване на репортаж* (https://www.presserat.de/files/presserat/dokumente/download/Verhaltensgrunds%C3%A4tze_MedienPolizei_Entwurf_24_11_2020.pdf)

Германски Съвет по печата (2021 г.), *Годишен доклад за 2020 г.* (<https://www.presserat.de/jahresberichte-statistiken.html>).

Група държави срещу корупцията (GRECO) (2020 г.), *Пети кръг на оценка — доклад за оценка относно Германия във връзка с превенцията на корупцията и насърчаването на почтеността в централните администрации (висши ръководни длъжности) и правоприлагащите органи.*

Директива на федералното правителство относно предотвратяването на корупцията във федералната администрация (2004 г.) Richtlinie der Bundesregierung zur Korruptionsprävention in der Bundesverwaltung (2004) (https://www.verwaltungsvorschriften-im-internet.de/bsvwvbund_30072004_04634140151.htm).

Държавен министър, отговарящ за културата и медиите (2020 г.), „Neustart Kultur“: Частни излъчващи оператори (<https://www.bundesregierung.de/breg-de/bundesregierung/staatsministerin-fuer-kultur-und-medien/private-rundfunkveranstalter-1777032>)

Европейска комисия (2020 г.), *Доклад относно върховенството на закона, Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Германия.*

Европейска комисия (2021 г.), *Информационно табло на ЕС в областта на правосъдието*.

Европейска комисия (9 юни 2021 г.), June infringement package – key decisions. (Пакет за установяване на неизпълнение на задължения от месец юни — ключови решения. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/inf_21_2743)

Европейска федерация на журналистите (2021 г.), *Германия: 252 нападения срещу служители в медиите през 2020 г.* (<https://europeanjournalists.org/blog/2021/01/21/germany-252-attacks-against-media-workers-in-2020/>).

Европейска мрежа на националните институции по правата на човека (2021 г.), *Информация, предоставена от Европейската мрежа на националните институции за правата на човека във връзка с Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Изявление на председателя Фон дер Лайен (2020 г.), изявление 20/846.

Кодекс за печата на полицията на Баден-Вюртемберг (Министерство на вътрешните работи, за цифровизацията и общините (2021 г.), *стандартни на федералната провинция за връзки с печата* (<https://im.baden-wuerttemberg.de/de/service/presse-und-oeffentlichkeitsarbeit/pressemitteilung/pid/landesweite-standards-fuer-die-pressearbeit/>)

Консултативен съвет на европейските съдии (2016 г.), *Становище № 19 „Ролята на председателите на съдилища“*.

Конференция на министрите на правосъдието (2020 г.), Доклад на работната група по държави: Германия като седалище в областта на правосъдието: Укрепване на съдилищата по икономически спорове/търговските съдилища (*Bericht der Länderarbeitsgruppe „Justizstandort Deutschland: Stärkung der Gerichte in Wirtschaftsstreitigkeiten/Commercial Courts*) (https://www.justiz.nrw.de/JM/jumiko/beschluesse/2020/Herbstkonferenz_2020/Top-I-25-Bericht-der-Laenderarbeitsgruppe-Justizstandort-Deutschland---Staerkung-der-Gerichte-in-Wirtschaftsstreitigkeiten.pdf).

Конференция на министрите на правосъдието (2020 г.), Укрепване на федерализма на практика — Участие на държавите във федерални законодателни предложения и разглеждане на законодателни инициативи на Федералния съвет от федералното правителство (*Föderalismus in der Praxis stärken – Die Beteiligung der Länder an Gesetzgebungsvorhaben des Bundes und die Behandlung von Gesetzesinitiativen des Bundesrates durch die Bundesregierung*) (https://www.justiz.nrw.de/JM/jumiko/beschluesse/2020/Herbstkonferenz_2020/Top-I-8-Foederalismus-in-der-Praxis-staerken---Die-Beteiligung-der-Laender-an-Gesetzgebungsvorhaben.pdf)

Конференция на министрите на правосъдието (2021 г.), Решение — Continuing to sustainably increase personnel and advancing the digitalization of the judiciary (Продължаване на устойчивото увеличаване на персонала и постигане на напредък в цифровизацията на съдебната система) — Пакт за върховенството на закона 2.0. (*Personalverstärkungen nachhaltig fortsetzen und Digitalisierung der Justiz vorantreiben – Pakt für den Rechtsstaat 2.0*) (https://www.justiz.nrw.de/JM/jumiko/beschluesse/2021/Fruerjahrskonferenz_2021/TOP-I_-1-u-I_-20---Pakt-fuer-den-Rechtsstaat.pdf).

ОИСР (2021 г.), Фаза 4 Двугодишен доклад за последващи мерки: Германия (<https://www.oecd.org/corruption/germany-oecdanti-briberyconvention.htm>)

Платформа на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите. (<https://www.coe.int/en/web/media-freedom/germany>).

Правителство на Германия (2021 г.), *информация, предоставена от Германия за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Правителство на федерална провинция Хамбург (2021 г.), *документ за изразяване на позиция относно пакта за върховенството на закона.* (<https://www.hamburg.de/bjv/unsere-themen/14908648/positionspapier-zum-pakt-fuer-den-rechtsstaat/>)

Правителство на федерална провинция Хамбург (2021 г.), документ за изразяване на позиция относно пакта за върховенството на закона.

„Репортери без граници“ (2021 г.), *Световен индекс за свобода на печата за 2021 г.* — Германия (<https://rsf.org/en/germany>)

„Репортери без граници“ (2021 г.), *информация, предоставена от „Репортери без граници“ за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

„Репортери без граници“ (2021 г.), *Пропусната възможност за свобода на печата* (<https://www.reporter-ohne-grenzen.de/pressemitteilungen/meldung/verpasste-chance-fuer-die-pressefreiheit>)

Съвместно писмо от Хесен, Бавария, Бранденбург, Северен Рейн-Вестфалия, Мекленбург-Предна Померания, Саарланд, Долна Саксония и Шлезвиг-Холщайн (2021 г.)

Съвет на Европа: Комитет на министрите (2000 г.), *Препоръка Rec(2000)19 на Комитета на министрите относно ролята на прокуратурата в системата на наказателното правосъдие.*

Съд на Европейския съюз (2020 г.), съобщение за медиите № 58/20.

Съд на Европейския съюз, решения от 27 май 2019 г., *OG и PI*, съединени дела C-508/18 и C-82/19 PPU и от 24 ноември 2020 г. — C-510/19.

Съюз на германските журналисти (2020 г.), *dju in ver.di осъжда нападенията срещу служители в медиите в демонстрацията „Querdenken“ в Лайпциг*) (<https://dju.verdi.de/presse/pressemitteilungen/++co++79521560-21a6-11eb-bdd1-001a4a16012a>);

Федерален конституционен съд, решение от 29 ноември 2016 г., 2 BvR 2453/15.

Участие на федерално равнище (*Beteiligung auf Bundesebene*) (<https://www.bundesregierung.de/breg-de/service/gesetzgebungsverfahren-beteiligung>).

Федерален финансов съд, решение от 10 декември 2020 г., V R 14/20.

Федерален финансов съд, решение от 10 януари 2019 г., V R 60/17

Федерален конституционен съд, решение от 5 май 2020 г., 2 BvR 859/15

Федерален конституционен съд (19.5.2020 г.), съобщение за медиите № 37/2020 (<https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/EN/2020/bvg20-037.html>)

Федерален конституционен съд, Решение от 29 април 2021 г., 2 BvR 1651/15, 2 BvR 2006/15.

Федерална германска фондация за гражданско участие и доброволчество, Förderprogramm 2020: *Gemeinsam wirken in Zeiten von Corona* (<https://www.deutsche-stiftung-engagement-und-ehrenamt.de/foerderung/>).

Федерално министерство на правосъдието и защитата на потребителите (2019 г.), *Пакт за върховенството на закона.*

Център за медиен плурализъм и медийна свобода (2021 г.), *Мониторинг на медийния плурализъм за 2021 г.*

Bundeskriminalamt (2020 г.), Bundeslagebild Korruption 2019 г., (<https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/DE/Publikationen/JahresberichteUndLagebilder/Korruption/korruptionBundeslagebild2019.html;jsessionid=BB07C9D8DF5A361AB3C08080C0AC57C7.liv e0612?nn=28078>)

Civicus, Monitor tracking civic space – Germany (<https://monitor.civicus.org/country/germany/>).

Deutsche Richterzeitung (2020 г.), *Коронавирусът води до напредък в цифровизацията (Corona führt zu Digitalisierungsschub)*

Deutsche Richterzeitung (2020 г.), *Кризата с коронавируса води до хиляди дела (Corona-Krise sorgt für tausende Verfahren)*

Deutsche Richterzeitung (2021 г.), Pact with middling interim results (Пакт със смесени междинни резултати) (*Pakt mit durchwachsender Zwischenbilanz*).

DRB (2021 г.), Големи различия в заплатите между федералните провинции (*Große Besoldungsunterschiede zwischen den Bundesländern*) (<https://www.drb.de/newsroom/presse-mediencenter/nachrichten-auf-einen-blick/nachricht/news/grosse-besoldungsunterschiede-zwischen-den-bundeslaendern>).

European Centre for Press and Media Freedom (Европейския център за свобода на печата и медиите) (2021 г.), *Информация, предоставена от Европейския център за свобода на печата и медиите за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

European Centre for Press and Media Freedom, Platform on mapping media freedom (Европейски център за свобода на печата и медиите, Платформа за картографиране на свободата на медиите) (<https://www.ecpmf.eu/monitor/mapping-media-freedom/>)

Gesellschaft für Freiheitsrechte (2021 г.), *информация, предоставена от Gesellschaft für Freiheitsrechte за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Gesellschaft für Freiheitsrechte и Open Society Foundations (2020 г.), *Shrinking spaces in Germany; shrinking spaces in Europe.* (Свиващи се пространства в Германия, свиващи се пространства в Европа.)

GFF (2021 г.), *информация, предоставена от GFF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.*

Gostomzyk T. и Moßbrucker D. (2019 г.), „Ако напишеш това, ще те съдя!“ *Study on preventive attorney strategies towards the media* (Проучване на превантивните адвокатски стратегии спрямо медиите)

H. Steinharter, Звено за финансово разузнаване (2020 г.): Anti-Geldwäsche-Behörde FIU plant Hunderte neue Stellen, Handelsblatt (<https://www.handelsblatt.com/finanzen/banken-versicherungen/banken/financial-intelligence-unit-anti-geldwaesche-behoerde-fiu-plant-hunderte-neue-stellen/26745786.html?ticket=ST-55488-FuqUZPM3mm6lk6jLHzJ6-ap6>)

КЕК (2021 г.), Медийна концентрация (<https://www.kek-online.de/medienkonzentration>).

LTO (2021 г.), Спешно обжалване срещу заместниците на висши длъжности на Федералния финансов съд. (<https://www.lto.de/recht/justiz/j/vg-muenchen-eilantraege-neubesetzung-praesidenten-bmjv-bundesgerichte-richter-auswahl-erfahrung-politische-einflussnahme-bundes-finanzhof/>)

SWR (2021 г.), *Бетина Лимперг: „Das muss sich unbedingt ändern“* (<https://www.swr.de/swraktuell/baden-wuerttemberg/karlsruhe/bettina-limperg-praesidentin-des-bghs-100.html>)

Transparency International (2021 г.), *Индекс за възприятието на корупцията за 2020 г.*

Transparency International Germany (2020 г.), *документ за изразяване на позиция относно проектозакона за въвеждане на регистър на лобистите* (https://www.transparency.de/fileadmin/Redaktion/Aktuelles/Stellungnahmen/2020/Stellungnahme_Transparency_Deutschland_Lobbyregister_20-09-29.pdf)

Transparency International-Deutschland (2018 г.), *коментари и препоръки за втория цикъл на прегледа от Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу корупцията (UNCAC)* (https://www.transparency.de/fileadmin/Redaktion/Aktuelles/Stellungnahmen/2018/18-09-10_Comments_and_Recommendations_UNCAC_Second_Review_Cycle.pdf)

Transparency International-Deutschland (2020 г.), *Stellungnahme zum Entwurf eines Gesetzes zur Stärkung der Finanzmarktintegrität* (https://www.transparency.de/fileadmin/Redaktion/Aktuelles/Stellungnahmen/2020/20-11-09_Stellungnahme_Transparency_Deutschland_Referentenentwurf_Gesetz_zur_Staerkung_der_Finanzmarktaufsicht_-_Website-Version_1_.pdf)

UNCAC (2019 г.), *Преглед на прилагането на Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу корупцията, цикъл за преглед 1 (глави III и IV), Резюме: Германия, Група за преглед на изпълнението (юли 2020 г.) и цикъл на преглед 2 (глави II и V), Резюме: Германия, Група за преглед на изпълнението* (<https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/WorkingGroups/ImplementationReviewGroup/ExecutiveSummaries2/V2000216e.pdf>)

ZDF (2021 г.), информация, предоставена от ZDF за Доклада относно върховенството на закона за 2021 г.

Приложение II: Посещение в Германия

През март 2021 г. службите на Комисията проведоха виртуални срещи с:

- European Affairs Committee of the Justice Minister's Conference (Комитет по европейските въпроси на Конференцията на министрите на правосъдието)
- Федерален административен съд
- Федерална адвокатска колегия
- Федерална криминална полиция
- Федерален върховен съд
- Звено за финансово разузнаване
- Германско сдружение на съдиите и прокурорите
- Германска адвокатска колегия
- Германски институт за правата на човека
- Gesellschaft für Freiheitsrechte
- Съвместно бюро на медийните органи
- LobbyControl DE
- Заместник държавен министър, отговарящ за културата и медиите
- Министерство на здравеопазването
- Министерство на правосъдието
- Министерство на вътрешните работи
- Съвет по печата
- Специализирана прокуратура за корупция и икономическа престъпност Мюнхен
- Transparency International Germany („Прозрачност без граници“ Германия)

*Комисията проведе редица хоризонтални срещи и със следните организации:

- Amnesty International („Амнести Интернешънъл“)
- Центъра за репродуктивни права
- CIVICUS
- Съюза за граждански свободи за Европа
- Civil Society Europe
- Conference of European Churches (Конференцията на европейските църкви)
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law (Европейския център за нестопанско право)
- European Centre for Press and Media Freedom (Европейския център за свобода на печата и медиите)
- Европейския граждански форум
- Европейската федерация на журналистите
- Европейското партньорство за демокрация
- Европейския младежки форум
- Front Line Defenders (Защитници на предна линия)
- Фондация „Human Rights House“
- „Хюман Райтс Уоч“ (Human Rights Watch)
- ILGA-Европа
- International Commission of Jurists (Международната комисия на юристите)
- International Federation for Human Rights (Международната федерация по правата на човека)
- International Planned Parenthood Federation European Network (Европейска мрежа на Международната федерация по семейно планиране) (IPPF EN)

- International Press Institute (Международния институт по печата)
- Хелзинкски комитет на Нидерландия
- Европейски институт „Отворено общество“
- Philanthropy Advocacy
- Protection International
- Reporters without Borders („Репортери без граници“)
- Transparency International EU („Прозрачност без граници“ ЕС)